

Forvaltningsret, efterår 2013 (Re-Eksamen 20/2-2014)

Rette-vejledning: Udvalgte retlige begreber samt analyse af et hændelsesforløb vedr. ministerbetjening, ansvar etc.

Spørgsmål 1:

Gør rede for begreberne 'kompetence' henholdsvis 'delegation'.

Spørgsmål 2:

Analyser de stats- og forvaltningsretlige problemstillinger i vedhæftede beskrivelse af et hændelsesforløb.

(Besvarelsen skal afdække de relevante retlige problemstillinger, herunder fejl og mangler samt vurdering af, hvilke konsekvenser der bør drages. Inddrag Bilag A og Bilag B og Bilag C i besvarelsen)

- Bilag:
- A. Lov om ministres ansvar
  - B. Uddrag af skattelovgivningen
  - C. Uddrag af Rigsrevisorloven

Ad spørgsmål. 1:

Den gode besvarelse indeholder redegørelse for både princippets/begrebets retlige substantielle kerne og for de hensyn, som i videre forstand begrunder eksistensen af det pågældende princip/begreb.

Ad. Kompetence:

- **Definition:** at en offentlig myndighed/myndighedsperson er bemyndiget til / har beføjelse til at træffe afgørelse i en forvaltningssag eller foretage sig nærmere bestemte faktiske handlinger
- Oftest indebærer en kompetence pligt til at afgøre hhv. handle. Altså ikke blot en mulighed.
- I forvaltningsmæssig praksis er det altid grundlæggende vigtigt, at "rette sag behandles af den rette myndighed". Hvis ikke, vil der være tale om en afgørende fejl (kompetencemangel), dvs. brud på en af de grundlæggende retssikkerhedsforskrifter (tilsidesættelse af garantiforskrift).
- Idealet er, at enhver kompetence skal være tydelig og entydig, dvs. at der foreligger en klar hjemmel i lovgivningen eller i deraf afledte retsregler, f.eks. en bekendtgørelse.
- Undertiden er der tale om betydelig fortolkningstvivl vedrørende kompetence, hvilket i sidste instans kan blive genstand for prøvelse ved domstolene
- Konsekvensen af kompetencefejl vil som altovervejende hovedregel være ugyldighed
- En kompetence kan være originær ("oprindelig", selvstændig, ikke afledt) f.eks. statsministerens grundlovsumiddelbare beføjelse til diskretionært at opløse Folketinget.
- Også lovgivningsmæssige bemyndigelser til en minister, f.eks. beføjelse til at fastsætte nærmere regler/bestemmelser på et givet område, betragtes som en originær kompetence

Ad. Delegation:

- **Definition:** at en kompetence overlades/ overføres fra en instans til en anden instans
- **Intern delegation:** At en beføjelse overføres fra en instans til en anden indenfor en offentlig myndighed eller samme offentlige organisation, f.eks. fra en overordnet til en underordnet eller fra et departement til en styrelse indenfor samme ministerområde (ministeriet som koncern)
- Intern delegation kan i dansk forvaltning ske uden særskilt skriftlig hjemmel, dvs. at der eksisterer en almindelig ulovbestemt retssædvane, I praksis handler det oftest om almindelig arbejds- og ansvarsfordeling (ledelse) indenfor organisationen
- **Ekstern delegation:** Overførelse af en beføjelse til en anden offentlig myndighed - eller til en privat aktør – forudsætter som hovedregel en eksplicit hjemmel.
- Delegationsfejl er oftest ensbetydende med kompetencemangel, dvs. ugyldighedskonsekvens

Ad. spørgsmål 2:

Den gode besvarelse demonstrerer sikker evne til at afkode de retlige problemstillinger/ spørgsmål i "En skattesag" i smh. med bilagene og drøfte og vurdere disse: Det drejer sig om følgende emner:

- Journalist Update: Afslag på aktindsigtsbegæring overskrider svarfrist og begrundelsen er ikke fyldestgørende. Som minimum måtte der gives delvis aktindsigt som til "enhver", jfr. off.lov.
- Skatteministerens pres på dep.chef Cellar er klart i modstrid med skattelovgivningen
- Dep.chef Cellars pres på skattedirektør R. Rasmussen er ligeledes i strid med skattelovgivning
- Skattedirektør R. Rasmussens afvisning af ministerens ønske er korrekt og retlig rigtig. Disse positioner gentager sig senere i forløbet, da Cellar presser på for at få indføjet en given tekst
- Skatte- og statsministerens samtale under Koordinationsudvalgsmødet er 'ren politik', men skatteministeren er på afveje retligt set. Det er decideret ulovligt, at skatteministeren senere i forløbet søger afgørelsen i skattesagen omstødt. Derimod mest tale om dårlig stil, når statsministeren beder om at blive holdt orienteret under sagsforløbet
- Spindoktor Suså begår antagelig ulovlig handling med udlevering af internt notat (Ikke endeligt) fra Skatteregion A, og materialet givetvis indeholder personfølsomme oplysninger. I alle tilfælde efter det oplyste en handling, som ikke er tiltrådt af den ansvarlige minister.
- Updates ny aktindsigtsbegæring: Skattedepartementets begrundelse for fuld imødekommelse er uholdbar. Statsministerens offentlige udtalelse er ikke et konkret samtykke. Ligeledes er Skatteregion A's begrundelse for totalt afslag retligt uholdbar. Der skal vurderes konkret og evt. ekstraheres oplysninger.
- Ombudsmandens initiativ er retligt OK og alene beroende på ombudsmandens egen vurdering
- Derimod formodning for, at Skatteministerens annoncering af lovforslag har til hensigt at dekolle ombudsmanden. I givet fald stærkt kritisabelt, måske ulovligt (analogi til Tamilsag). Men ombudsmandens reaktion, at trække sig, er både korrekt og nødvendig
- Spørgsmål om Rigsrevisionens kompetence:
  - o Spm. om fortolkning af Rigsrevisorloven § 3. Må forstås som meget bred kompetence
  - o Regeringen har helt utvivlsom oplysningspligt jfr. RR-lovens § 12
  - o Både oplysningspligten og formodningen for bred RR-kompetence understreges af, at udlevering af interne dokumenter fra ministerier til Rigsrevisor udtrykkeligt ikke ændrer disse dok.'s retlige status som interne, jfr. RR-loven § 12, stk. 2
- Statsrevisorernes møde: Formodning for, at Statsrevisorerne bakker op om Rigsrevisors initiativ og yder støtte til dennes kompetenceforståelse
- Spm. om ministeransvar i h.t. ministeransvarlighedsloven: Skatteminister Top handler direkte i strid med skattelovgivningen. Derfor kan en retsforfølgelse af ham med hjemmel i ministeransvarlighedslovens § 3 komme på tale. Derimod tvivlsomt om statsministerens adfærd og ytringer er tilstrækkeligt intensive til, at en retsforfølgelse kan komme på tale.
- Dep.chef Cellar begår en ulovlig tjenstlig handling i og med at han - for så vidt loyalt - søger at effektuere skatteministerens ulovlige hensigt. Kan berettigede tjenstlige sanktioner mod ham, lige fra irettesættelse til eventuel stærkere reaktion såsom degradering eller afsked.

Overordnet om Vurdering:

Den gode besvarelse, toppræstationen, indeholder en udtømmende og nuanceret redegørelse for begreber/principper og for retsvirkninger knyttet til dem (spm.1). I besvarelsen af spm. 2 er det afgørende, at besvarelsen demonstrerer viden om og forståelse for de retlige fejl og mangler, som knytter sig til udviklingen i en dynamisk proces, som den i forløbsbeskrivelsen og bilagene omtalte. Der skal ikke alene registreres retlige tvivlsspørgsmål, men drøftes, vurderes og konkluderes.

Besvarelser under middel vil enten mangle en drøftelse af væsentlige retlige problemer eller mangle tilstrækkelig dybde/nuancering i behandlingen af de enkelte problemer. Ligeledes vil en sådan besvarelse typisk kunne lide af mangelfuld inddragelse af bilag.

Den uacceptable besvarelse (begge spørgsmål) vil være karakteriseret af graverende fejl og mangler – og typisk savne argumentation og retlig viden/metodik. Måske ingen eller forfejlet bilagsinddragelse.